

EKO I FINLAND 2023

Innehåll

Utvecklingen av ekologisk produktion	3
Ekologisk odling	4
Ekogårdar	5
Växtproduktion	7
Trädgårdsproduktion	8
Djurhållning	10
Husdjursproduktion	11
Naturprodukter	13
Marknaden i Finland	16
Ekologiskt i butiken	17
Ekologiska alkoholdrycker	18
Ekologiskt i proffsköken	20
Den ekologiska konsumenten	26

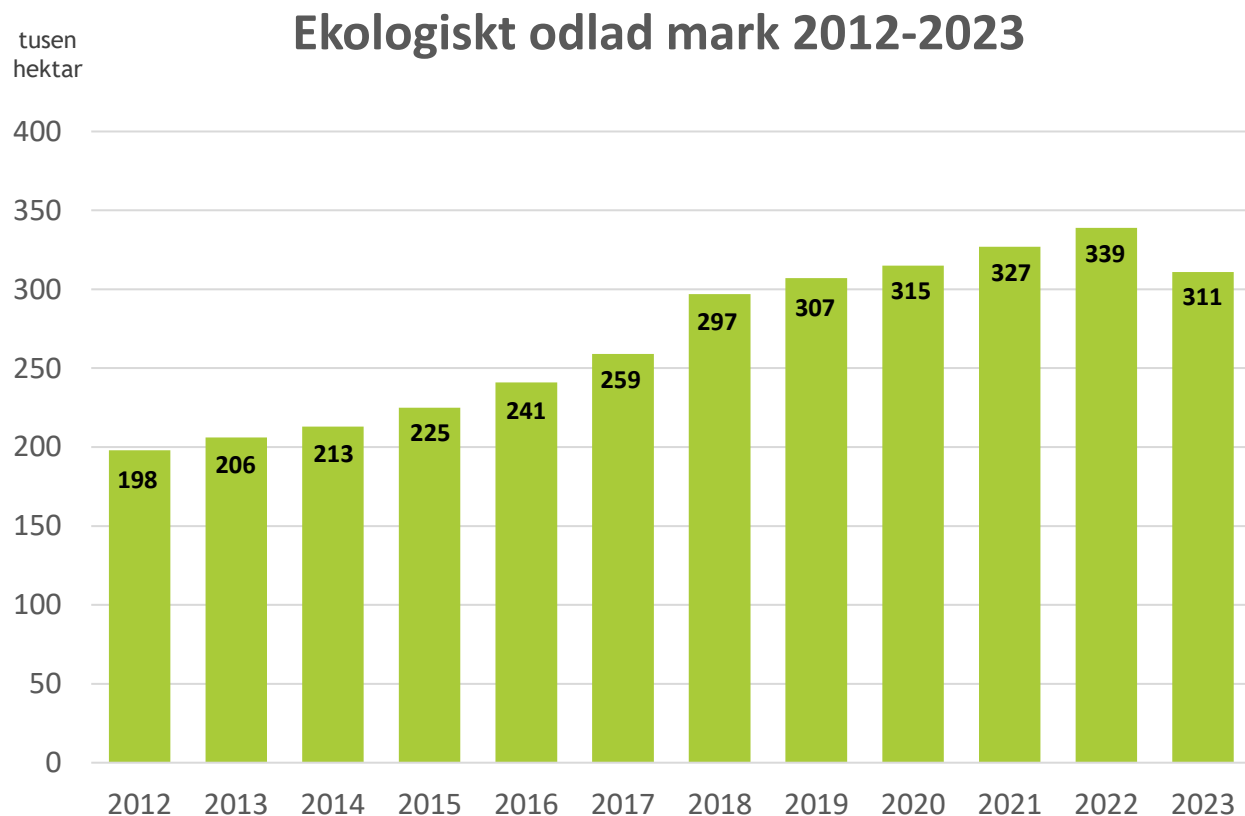

PRO LUOMU

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

Utvecklingen av ekologisk produktion

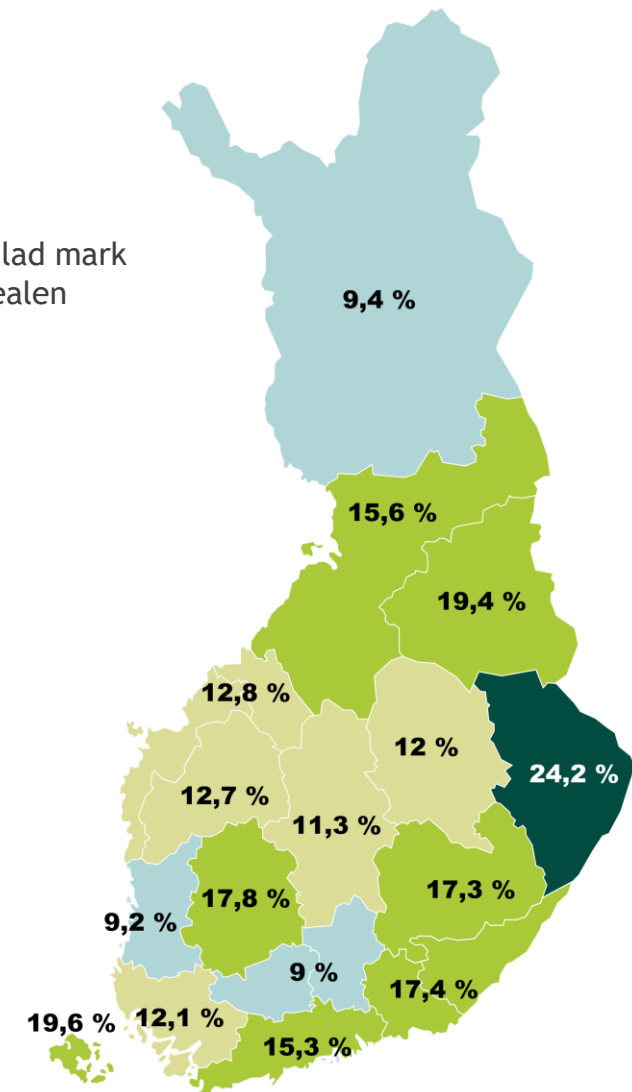
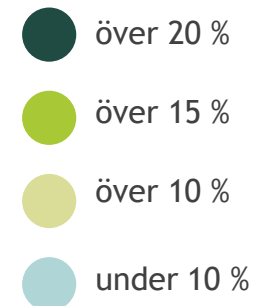
Källa: Livsmedelsverket

- Den ekologiskt odlade marken i Finland var 311 498 hektar år 2022. Av dessa var 24 245 hektar i ett övergångsskede.
- Den ekologiskt odlade marken minskade med 8 % jämfört med föregående år.
- Detta berodde på förändringar i jordbruksstödet och marknadssituationen.

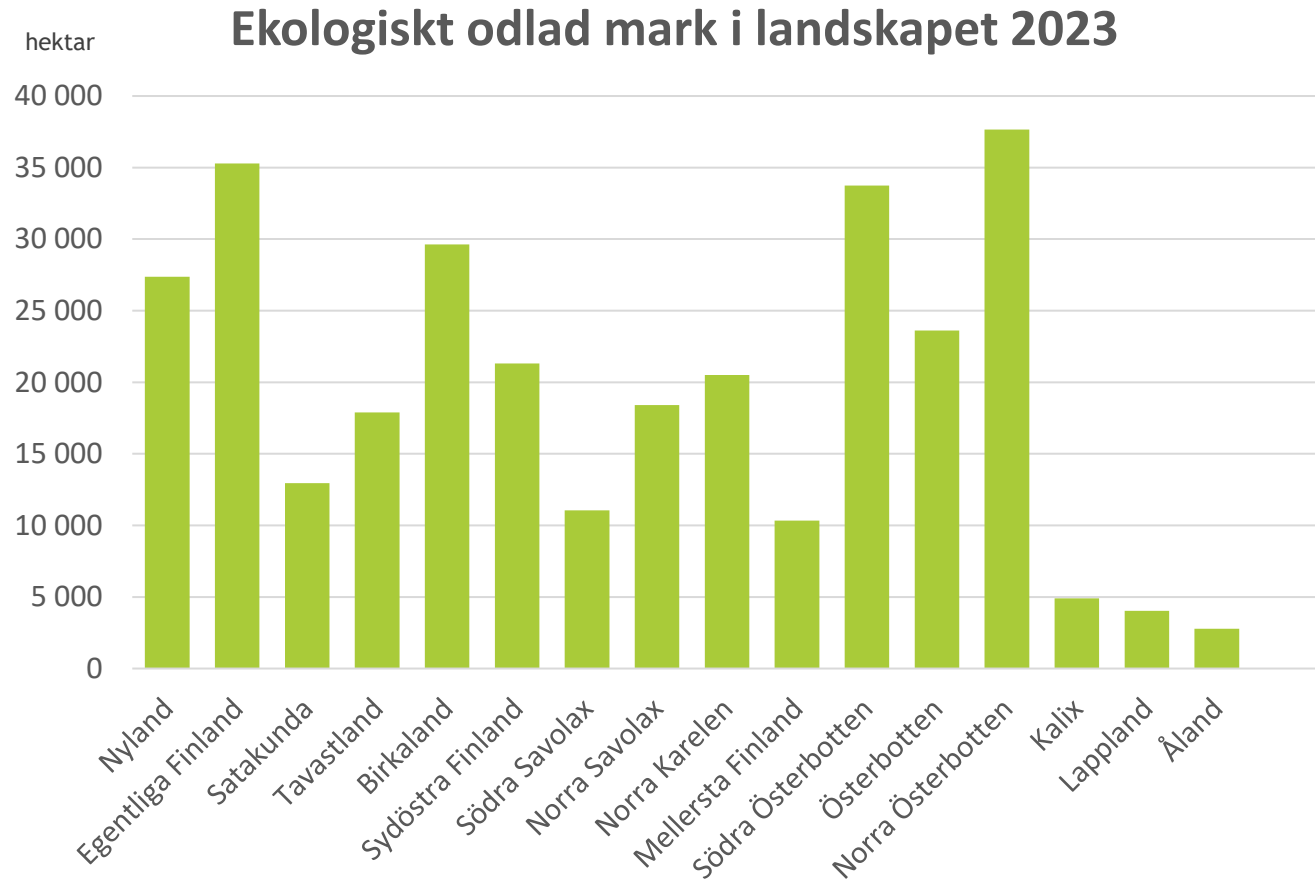
Ekologisk odling

- Av Finlands hela jordbruksareal var 13,7 % ekologiskt odlad år 2023.
- Den största andelen ekologisk åkermark finns i Norra Karelen (24,2 %).
- Den största ekologiska åkerarealen fanns i Norra Österbotten, drygt 37 664 hektar.
- Genomsnittlig storlek på de ekologiska gårdarna var 75 hektar (övriga i genomsnitt 53 hektar).

Andel ekologiskt odlad mark av totala odlingsarealen

Ekologiska gårdar

- Det totala antalet ekologiska gårdar var 4153, vilket var 9,8 % av alla jordbruksföretag.
- Det totala antalet ekologiska gårdar minskade med 14 % jämfört med föregående år.
- 74 nya gårdar övergick till ekoproduktion 2023 och av dessa var 28 gårdar med djur.

Källa: Livsmedelsverket

Ekologisk växtproduktion

Växtproduktion

EKOLOGISK SKÖRD	2023		2022	
	milj. kg	andel %	milj. kg	andel %
Vete	17,6	2,4	22,3	2,6
Råg	11,1	12,2	9,3	14,3
Korn	13,1	1,2	16,1	1,1
Havre	86,6	8,6	107	8,9
Blandsäd	10,9	27,5	23,1	43,6
Bovete	0,4	30,8	0,3	27,3
Ryps och raps	3,2	7,9	3,1	5,5
Potatis	8,4	1,7	9,5	1,7
Ärter	9,3	10,7	8	8,7
Bondbönor	1,9	17	3	15,6

- År 2023 producerades över 142 milj. kg ekologiska sädesslag i Finland. Skörden av de ekologiska sädesslagen var 21% mindre än föregående år. Utmanande väderförhållanden påverkade den ekologiska skörden.
- 5% av all säd som skördades i Finland var ekologisk.
- Av den totala rågskörden var 12,2% ekologiskt och av den totala havreskörden var 8,6% ekologiskt.
- Ekologiska sädesslag (vete, råg, korn, havre) odlades på en yta av sammanlagt 56 300 hektar. Ytan minskade med 16% jämfört med 2022.
- Mer än hälften av all ekologisk säd som skördas är havre.
- Andelen ekologisk produktion är störst inom produktionen av bovete, blandsäd och bondbönor.

Trädgårdsproduktion

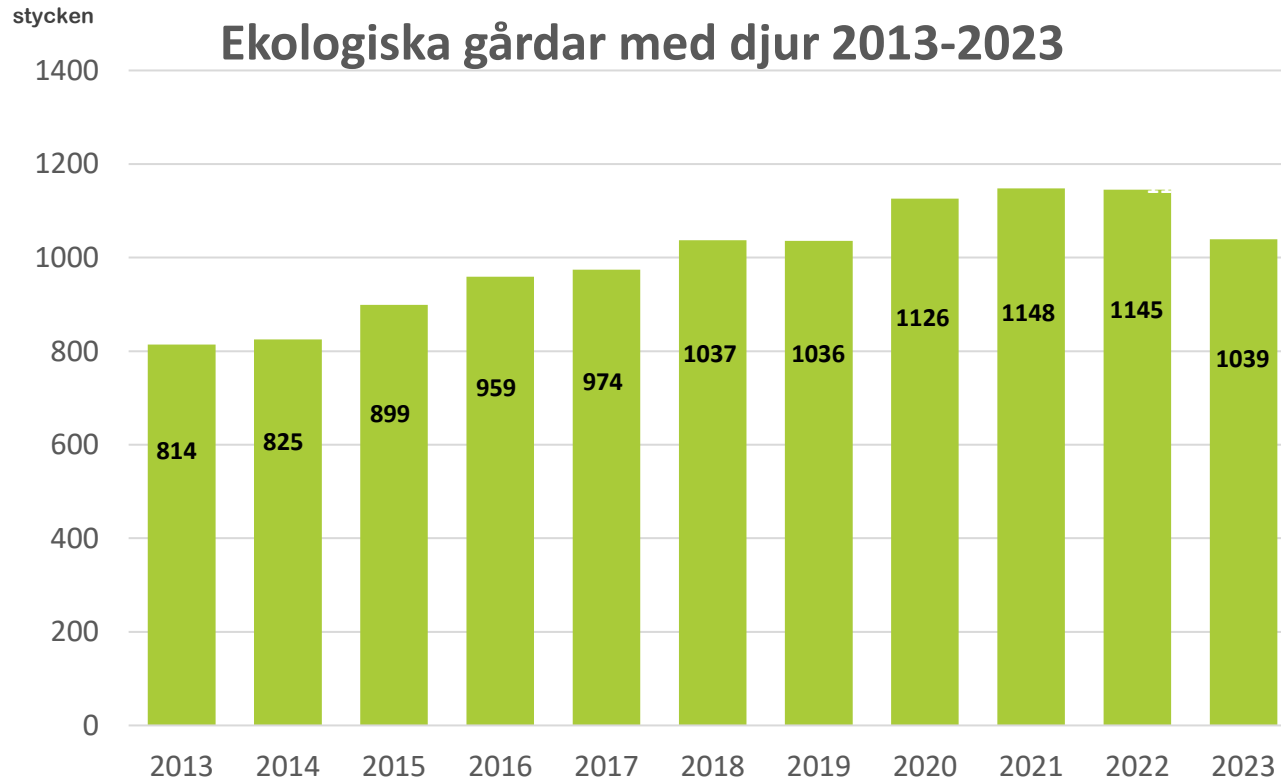
Ekologisk trädgårdsodling, skörd (1000 kg)				
	2023	2022	2021	2020
Trädgårdsärter	81	349	344	638
Vitkål	719	686	758	712
Morot	2 245	2697	2497	3176
Lök	366	549	318	476
Tomat	446	906	826	676
Gurka	291	321	262	162
Bär	533	669	728	631
Äpplen	109	78	151	107

- År 2023 odlades ekologiska grönsaker utomhus av sammanlagt 151 företag på 415 hektar. Odlingsarealen minskade med cirka 60 % jämfört med föregående år.
- Som föregående år var den viktigaste frilandsgrönsaken (arealmässigt) trädgårdsärten (180 ha).
- Ekologiska växthustomater och gurkor producerades på 3 hektar totalt.
- Ekologiska bär producerades på 900 hektar. Arealen ökade med 69 ha från förra året.
- Området under ekologiska äpplen var på 70 hektar. Arealen ökade med 9 ha från förra året.

Husdjursproduktion

Djurhållning

- År 2023 fanns det 1039 ekologiska gårdar med djur i Finland.
- Det fanns 116 gårdar som producerade ekologisk mjölk.
- 53 gårdar producerade ekologiska hönsägg.
- Det fanns 407 enheter för produktion av nötkött. Ekologiska svinfarmer var 7 och ekologiska broileruppfödningseenheter tre.
- I en jämförelse mellan olika landskap fanns det flest ekologiska djurhållningseenheter i Norra Österbotten (111 gårdar), Birkaland (102) och i Södra Österbotten (102).

Källa: Livsmedelsverket

Husdjursproduktion

EKOLOGISKT KÖTT	2023		2022		2021	
	milj. kg	andel %	milj. kg	andel %	milj. kg	andel %
Nöt	3,55	4,2	3,42	4	3,46	4
Svin	0,59	0,37	0,73	0,43	0,77	0,44
Får	0,22	19,6	0,28	21,21	0,32	24,24
Fjäderfä	Uppgift saknas					

EKOLOGISK MJÖLK OCH EKOLOGISKA ÄGG	2023		2022		2021	
	milj. l/kg	andel %	milj. l/kg	andel %	milj. l/kg	andel %
Mjök	73,4	3,44	80,6	3,75	80,9	3,67
Ägg	4,72	6	5,98	8,5	5,25	6,77

- 4,4 miljoner kilo ekologiskt kött producerades i Finland år 2023 (exklusive fågelkött).
- Andelen ekologiskt kött var ca 2 % av all köttproduktion. Andelen ökade ytterligare något jämfört med föregående år.
- Av allt ekologiskt kött var cirka 80 % nötkött.
- 73 miljoner liter ekologisk mjök producerades år 2023. Det minskade med cirka 9% från föregående år.
- Andelen av hela mjökproduktionen var 3,4 %.

Naturprodukte

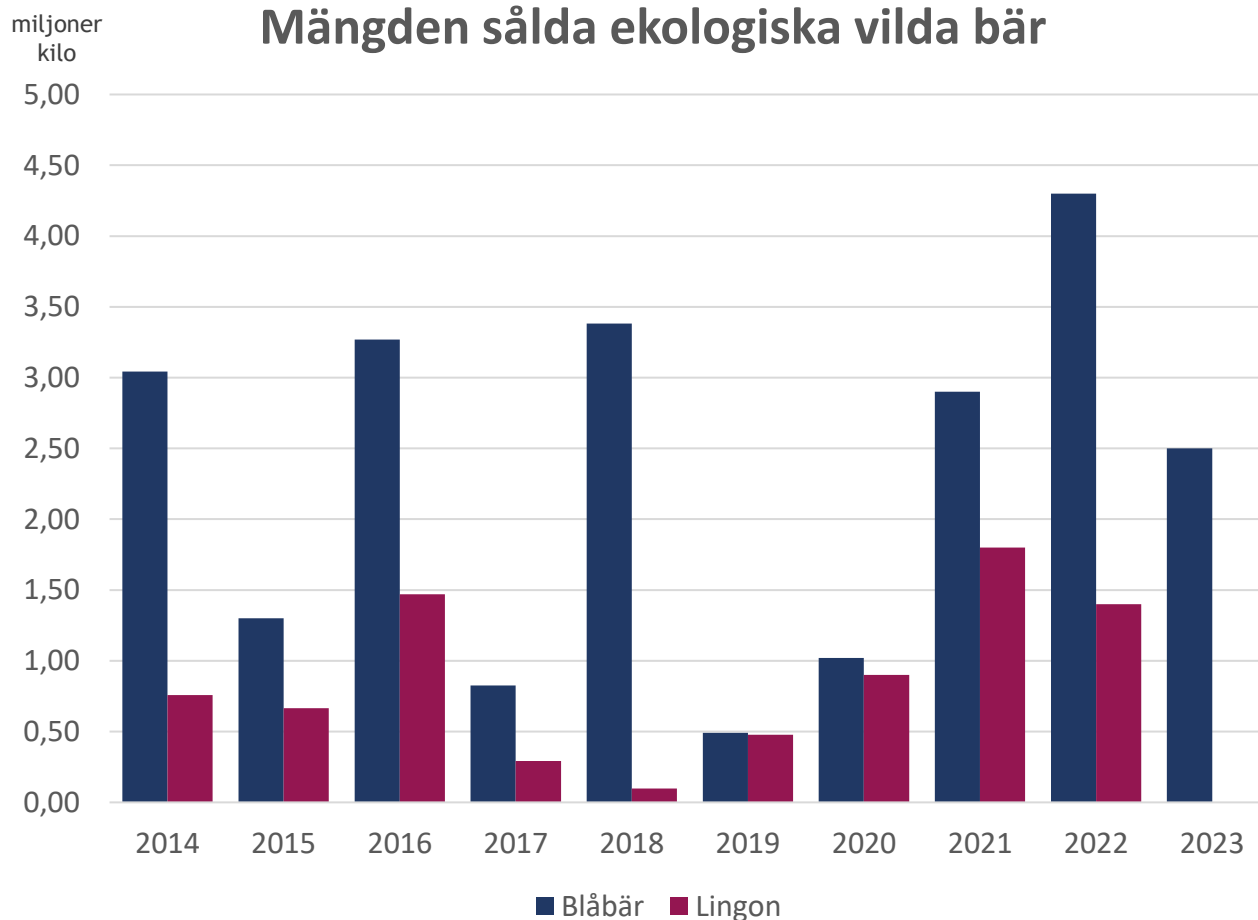
Ekologiska insamlingsområden

- Det finns drygt 6,9 milj. hektar certifierat ekologiskt insamlingsområden i Finland, varav de flesta i Lappland.
- Området har hållit sig stabilt under de senaste åren.

Källa: Livsmedelsverket

Ekologiska naturprodukter

Mängden ekologiska lingon är inte tillgänglig för år 2023.

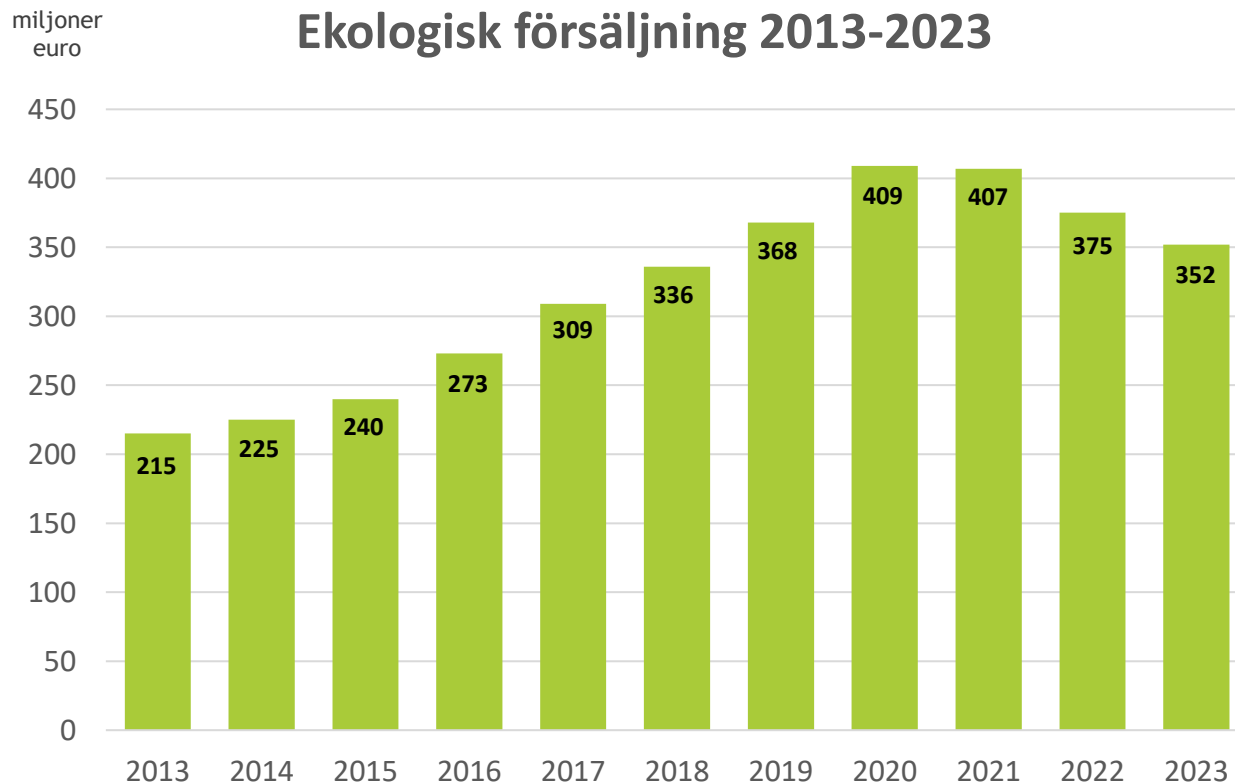
Källa: Livsmedelsverket, Arktiset Aromit ry

- De viktigaste ekologiska vilda bär är blåbär, lingon och hjortron.
- De kommersiella ekologiska vilda bären plockas huvudsakligen i de ekologiska insamlingsområdena i östra och norra Finland. Nästan 90 % av detta plockas av utländska plockare.
- År 2023 blev skörden av vilda bär medelmåttig på grund av de varierande väderförhållandena. De svagare mängderna av ekologiska vilda bär som nådde handeln påverkades också av bristen på utländska plockare.
- Ekologiska blåbär plockades för försäljning i mängden 2,5 miljoner kilo, vilket var 1,8 miljoner kilo mindre än år 2022. Av alla blåbär som plockades för försäljning var cirka 62 % ekologiska blåbär.
- Mängden ekologiska lingon var år 2023 endast under hälften av mängden år 2022, och mängden ekologiskt hjortron cirka en fjärdedel.

Ekomarknaden

Ekomarknaden i Finland

Källa: Pro Luomu

- År 2023 minskade försäljningen av ekologiskt med 6 procent jämfört med föregående år och det såldes ekologiskt i mataffärerna för 352 miljoner euro.
- Livsmedelsprisernas stigning och konsumenternas prismedvetenhet har fortsatt att påverka försäljningen av ekologiskt.
- Den ekologiska andelen av dagligvarumarknaden är 1,9 %.

Ekologiskt i butiken

PRODUKTGRUPP	EKOLOGISKT (av värden)
Barnmat	23 %
Hönsägg	16 %
Växtoljor	14 %
Flingor och gryn	12 %
Saft och saftsoppor	8 %
Mjöl	8 %
Kaffe, te och kakao	7 %
Frukt	6 %
Mjök	4 %
Grönsaker	3 %

- De populäraste ekologiska produkterna 2023 var banan, ägg, mjök, apelsinjuice och kaffe
- Liksom 2022 har produktgruppen ekologiska barnmat utvecklats positivt. Ekologiska kryddor och konserver var också på uppgång.

Ekologiska alkoholdrycker

Källa: Alko

- Försäljningen av Alkos ekologiska produkter i liter ökade med cirka en procent jämfört med året innan.
- År 2023 fanns det totalt 1928 ekologiska produkter i Alkos sortiment. Av dessa var 1762 milda viner. Urvalet har ökat med cirka 8,6 % jämfört med 2022.
- Alko sålde cirka 9,6 miljoner liter ekologiskt vin, vilket var 20 % av den totala volymen sålda viner.
- Försäljningen av ekologiska alkoholdrycker i dagligvaruhandeln är småskaligt och andelen har länge legat på under två procent.

Luomu ammattikeittiöissä

Finlands nationella ekologiska mål

Statens mål är att

25 %

av råvarorna i offentliga
kök ska vara ekologiska
år 2030.

Av matjänster berättar

6 %

att de har redan uppnått
statens mål.

Det ekologiska målet är välkänt

89 %

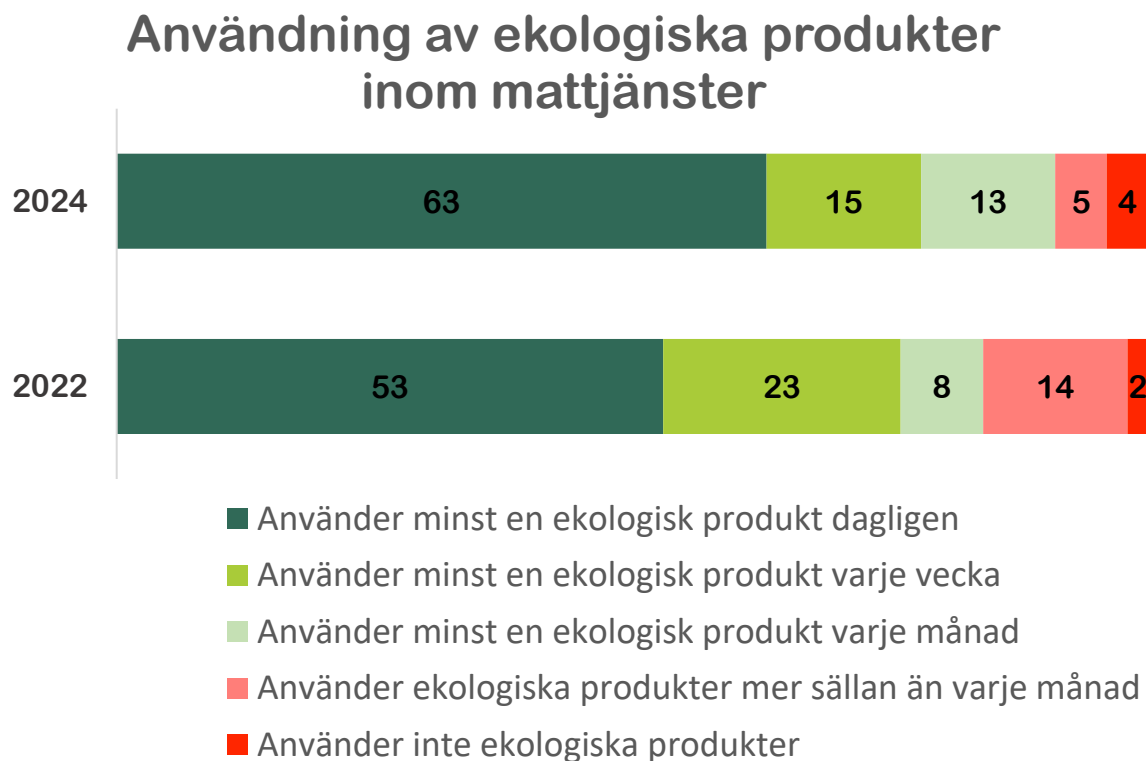
av mattjänster känner till
det ekologiska mål på
25% som staten har satt
upp.

Nästan

30 %

av de offentliga köken
har satt upp ett eget mål
för att öka
användningen av
ekologiska livsmedel.

Användningen av ekologiska produkter har ökat snabbt inom offentliga mattjänster

- 63 % av de offentliga mattjänsterna uppger att de använder minst en ekologisk produkt varje dag. Denna andel har ökat avsevärt under de senaste två åren.
- 15 % av mattjänsterna använder ekologiska produkter varje vecka, medan endast 4 % säger att de inte använder ekologiska produkter alls.
- Flingor, gryn och mjölk hör till de vanligaste produkterna. Flingor och gryn används dagligen av 45 % av mattjänsterna, medan mjölk används av 39 %.

Källa: Luomutetaan Ruokapalvelut -projekt/ Rapport om ekologisk användning av offentliga livsmedelstjänster 2024

Mest populära ekologiska produkter inom mattjänsterna

TOP 5 Mest populära ekologiska produkter

1. Flingor och gryn
2. Mjök
3. Andra mjökprodukter
4. Kaffe
5. Mjöl

- Anledningarna till att ekologiska livsmedel används i professionella kök är kvalitet, smak, kundvälfärd och utvecklingen av ansvarsfulla metoder i organisationen.
- Den högsta andelen ekologiska produkter används på daghem och i skolor. Inom vård och omsorg är användningen av ekologiska livsmedel mycket lägre.

Luomun käyttöä halutaan lisätä

**Professionella kök
skulle vilja använda
som ekologiska**

- 1. Grönsaker & rotfrukter**
- 2. Bär (även frysta)**
- 3. Frukter**
- 4. Spannmålsprodukter**
- 5. Ägg**

- 30% av mattjänsterna säger att de skulle vilja öka användningen av ekologiska produkter i minst en produktkategori.
- Framför allt skulle de vilja se mer ekologiska grönsaker, rotfrukter, bär och frukt.
- Mjök, spannmålsprodukter och ägg hör också till de ekologiska produkter som många storkök vill ha.

Konsumenten

Ekologisk konsumtion i Finland

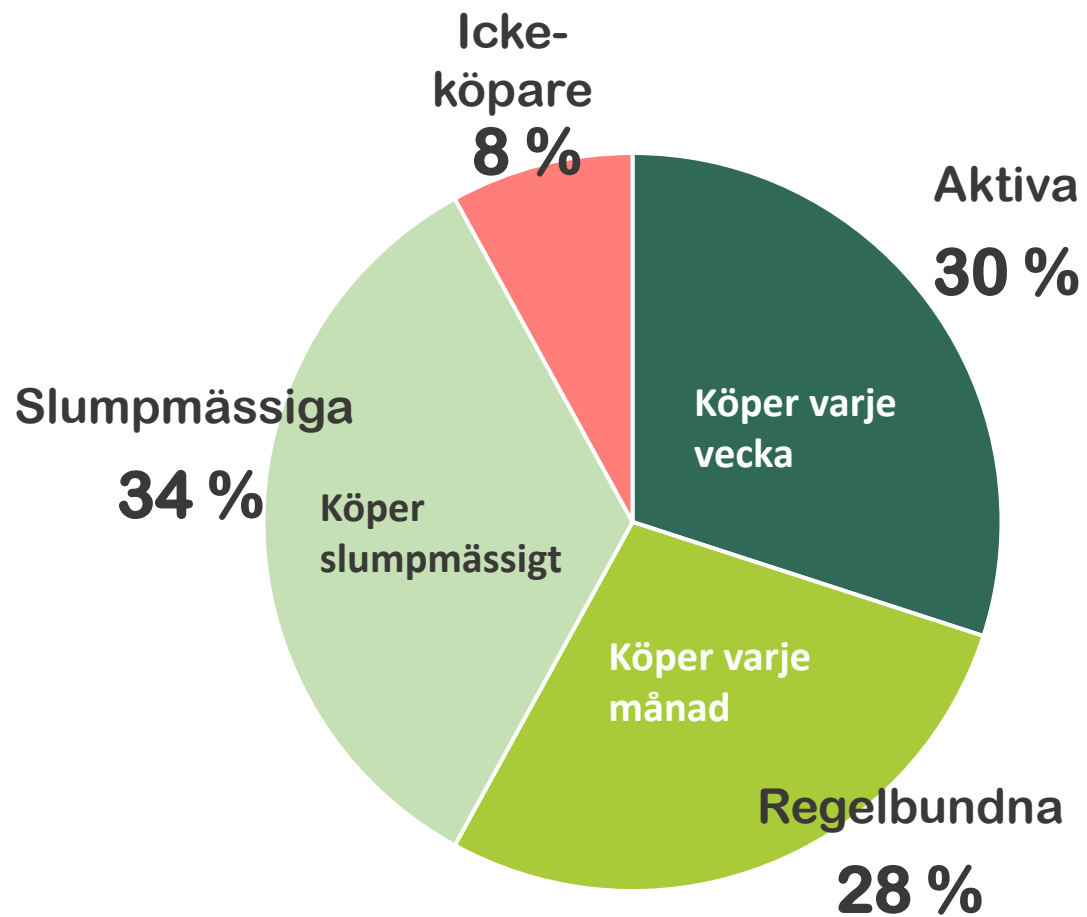
2,3

**miljoner finländare
köper ekologiska
livsmedel regelbundet,
dvs. minst en gång i
månaden.**

30 %

**av finländarna kan med
säkerhet identifiera EU:s
ekomärke (EU-lövet).**

Finländarna som eko-konsumenter

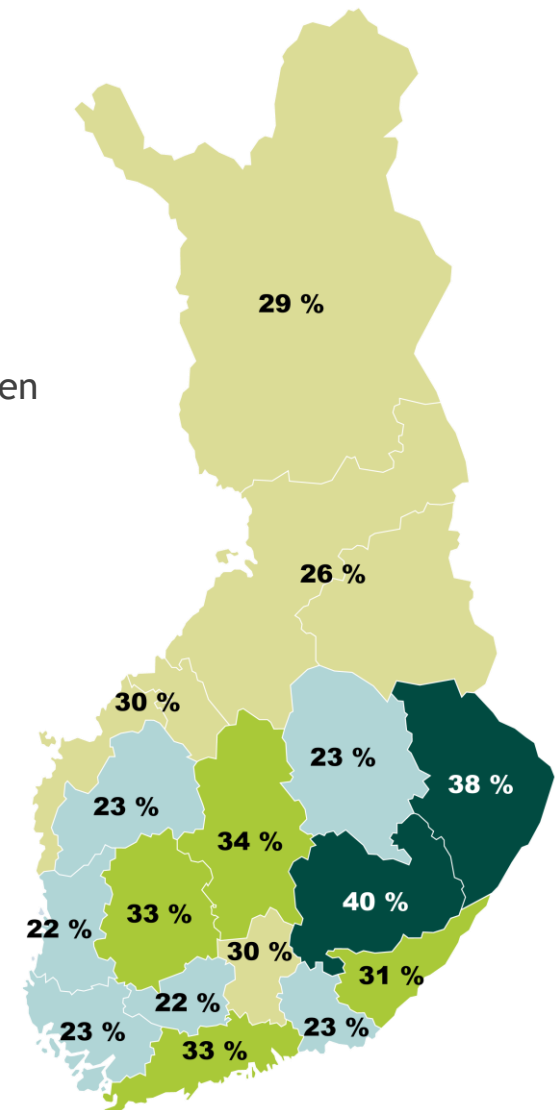
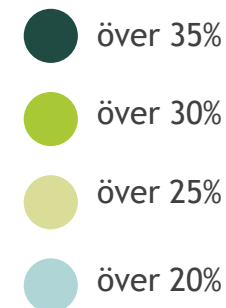

- De som köper ekologiska produkter aktivt köper ekologiskt varje vecka. Bland dessa framhävs barnfamiljer, högutbildade samt de som bor i huvudstadsregionen.
- De regelbundna köparna köper ekologiskt minst en gång i månaden, och i denna grupp utmärker sig högutbildade.
- De sporadiska köparna köper ekologiskt då och då, och här framhävs personer med lägre medelnivå på utbildning.
- Icke-köpare köper inte ekologiskt alls. Bland dessa framhävs personer med grundutbildning och lägre medelnivå på utbildning. Andelen icke-köpare har stadigt minskat sedan 2015.

Aktiva eko-konsumenter

- Andelen aktiva ekologiska köpare är högre än genomsnittet i Södra Savolax, Norra Karelen, Mellersta Finland, Nyland och Birkaland.
- Gruppen aktiva köpare visar ett starkt intresse för matens ursprung och lokal mat.

Andelen aktiva eko-konsumenter i landskapen

Källa: Kantar Agri 2023

PRO LUOMU

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

Sammanfattningen Eko i Finland 2023 har tagits fram av projektet Lokal mat, ekologisk mat och naturprodukter - Samordning av livsmedelssektorn, som finansieras av jord- och skogsbruksministeriet.